

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1908.   Andra Kammaren.   N:o 12.

Tisdagen den 18 februari,

kl. $1\frac{1}{2}$ 3 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 11 innevarande februari.

§ 2.

Upplästes följande till kammaren inkomna protokoll:

År 1908 den 17 februari sammanträdde kamrarnes valmän för att utse revisorer och revisorssuppleanter för granskning af riksbankens afdelningskontors i orterna räkenskaper och förvaltning, och befunnos efter valens slut hafva blifvit utsedde till

Revisorer:

vid kontoret i Göteborg

herr <i>Cavalli</i> , A., stadskamrerare, Göteborg	med 39 röster,
» <i>Mörner</i> , S. C. H. M., öfverstelöjtnant, Göteborg, »	39 »
» <i>Gädda</i> , O. E., f. d. riksdaysman, Svarteborg, »	39 »
» <i>Palm</i> , Constantin, grosshandlare, Göteborg, ...	» 39 » ;

vid kontoret i Malmö

herr <i>Stenson</i> , P., landstingsman, Fleninge, Ödakra, med 39 röster,	
grefve <i>Hamilton</i> . G. K., f. d. professor, ...	» 39 »
herr <i>Jönsson</i> , A., f. d. landstingsman, Kjeflinge, ...	» 39 »
» <i>Jönsson</i> , P., landstingsman, Örsjögård, Rydsgård, ...	» 39 » ;

Tisdagen den 18 Februari.

vid kontoret i Falun

herr <i>Edlund, N. M. E.</i> , flottningschef, Leksand.....	med 39 röster,
» <i>Thorell, A.</i> , t. f. landsfiskal, Leksand,.....	» 39 »
» <i>Jansson, J. P.</i> , f. d. riksdagsman, Saxhyttan,	
<i>Nyhammar</i> , ...	» 39 »
» <i>Lidman, A.</i> , redaktör, Hedemora, ...	» 39 » ;

vid kontoret i Gäfle

herr <i>Erikson, P.</i> , bruksdisponent, Hofors, ...	med 39 röster,
» <i>Söderhjelm, M.</i> , major, Gäfle, ...	» 39 »
» <i>Engström, E.</i> , grosshandlare, Gäfle, ...	» 39 »
» <i>Göransson, A.</i> , f. d. riksdagsman, Åsen, Storvik,	» 39 » ;

vid kontoret i Halmstad

herr <i>Bökman, E.</i> , rektor, Halmstad, ...	med 39 röster,
friherre <i>Hermelin, R.</i> , domänintendent, Fröllinge, Getinge, ...	» 39 »
herr <i>Gyllenvärd A. G.</i> , f. d. riksdagsman, Fågelsång, Voxtorp, ...	» 39 »
» <i>Johanson, J. B.</i> , landstingsman, Fredrikslund, Torup, ...	» 39 » ;

vid kontoret i Härnösand

herr <i>Dandanell, A. E.</i> , direktör, Nyland,.....	med 39 röster,
» <i>Jacobsson, K. H.</i> , rektor, Härnösand, ...	» 39 »
» <i>Bergström, C.</i> , f. d. riksdagsman, Skidsta, Ull- ånger, ...	» 39 »
» <i>Lidén, J. E.</i> , grosshandlare, Ramvik, ...	» 39 » ;

vid kontoret i Jönköping

herr <i>Egnell, V.</i> , borgmästare, Grenna, ...	med 39 röster,
grefve <i>Spens, J. W.</i> , landssekreterare, Jönköping, ...	» 39 »
herr <i>Erickson O.</i> , domänintendent, Bjärssby, Hult, ...	» 39 »
grefve <i>von Seth, J. G.</i> , Bratteborg, ...	» 39 » ;

vid kontoret i Kalmar

herr <i>von Tell, Philip</i> , major, Kalmar, ...	med 39 röster,
» <i>Wickbom, J. A. O.</i> , rektor, Kalmar, ...	» 39 »
» <i>Holmqvist, O.</i> , disponent, Svartingstorp, Läckeby,	» 39 »
» <i>Hultgren, A.</i> , landtbrukare, Kollinge, Söderåkra,	» 39 » ;

vid kontoret i **Karlskrona**

herr <i>Kruse, K. R. T.</i> , kapten, Karlskrona, ...	med 39 röster,
» <i>Schartau, J. A.</i> , häradshöfding, Karlskrona, ...	» 39 »
» <i>Clementson, Sv.</i> , landstingman, Kopprarp, Tren-	
sum, ...	» 39 »
» <i>Nelson, K. M.</i> , landstingsman, Björkeryd, ...	» 39 » ;

vid kontoret i **Karlstad**

herr <i>Liljesköld, K. A.</i> , f. d. häradshöfding, Arvika, med 39 röster,	
» <i>Falk, H. H. W.</i> , kapten, Karlstad, ...	» 39 »
» <i>Olsson, Emil</i> , f. d. riksdagsman, Kyrkebol,	
Ottebol, ...	» 39 »
» <i>Olsson, Oscar</i> , godsägare, Höije, Edsgatan,.....	» 39 » ;

vid kontoret i **Kristianstad**

herr <i>Johnsson, H.</i> , f. d. riksdagsman, Östra Broby, med 39 röster,	
fríherre <i>v. Otter, B. S.</i> , f. d. major, Kristianstad, ...	» 39 »
herr <i>Jönsson, N.</i> , landtbrukare, Efverödsgård, Efveröd,	» 39 »
» <i>Witzell, C.</i> , f. d. riksdagsman, Örkelljunga, ...	» 39 » ;

vid kontoret i **Linköping**

herr <i>Burén, Iv.</i> , landtbrukare, Boxholm, ...	med 39 röster,
» <i>Edlund, Wilh.</i> , disponent, Mjölby, ...	» 39 »
» <i>Hagberg, C. O.</i> , godsägare, Linköping, ...	» 39 »
» <i>Gustafson, J.A.</i> , landtbrukare, Katrineberg, Grebo,	» 39 » ;

vid kontoret i **Luleå**

herr <i>Ruthberg, J. Th.</i> , kapten, Kalix, ...	med 39 röster,
» <i>Johansson, Nils</i> , häradshöfding, Luleå, ...	» 39 »
» <i>Ekbom, K.</i> , häradshöfding, Piteå, ...	» 39 »
» <i>Ström, O. H.</i> , v. konsul, Nederkalix, ...	» 39 » ;

vid kontoret i **Mariestad**

herr <i>Millqvist, A.</i> , godsägare, Simmatorp, Skara, ...	med 39 röster,
» <i>Sandels, A.</i> , godsägare, Mariestad, ...	» 39 »
» <i>Almin, Richard</i> , landtbrukare, Björsäter, Lugnås,	» 39 »
» <i>Nordholm, C.</i> , landtbrukare, Hinsberg, Lekberg,	» 39 » ;

vid kontoret i **Nyköping**

herr <i>af Schmidt, H. O.</i> , kapten, Nyköping, ...	med 39 röster,
» <i>Weinberg, B.</i> , godsägare, Hormesta, Stigtomta,	» 39 »
» <i>Karlson, Anders</i> , landtbrukare, Sursa, Öfver-Selö,	» 39 »
» <i>Hedin, O.</i> , ingenjör, Kärrbo, Nyköping, ...	» 39 » ;

Tisdagen den 18 Februari.

vid kontoret i **Sundsvall**

herr	<i>Söderbaum, O.</i> , doktor, Sundsvall, ...	med	39	röster,
»	<i>Larsson, B. M.</i> , grosshandlare, Sundsvall, ...	»	39	»
»	<i>Ekhholm, R.</i> , f. d. riksddsman, Sundsvall, ...	»	39	»
»	<i>Peterson, G. R.</i> , redaktör, Sundsvall, ...	»	39	» ;

vid kontoret i **Umeå**

herr	<i>Aspgren, J. O. N.</i> , öfverste, Umeå, ...	med	39	röster,
»	<i>Bosström, N.</i> , f. d. riksddsman, Bodbyn, ...	»	39	»
»	<i>Broman, J.</i> , kronolänsman, Teg, Umeå, ...	»	39	»
»	<i>Åström, A.</i> , bruksdisponent, Norra Degerfors, ...	»	39	» ;

vid kontoret i **Uppsala**

herr	<i>Brandberg, G. F.</i> , akademiekamrer, Uppsala, ...	med	39	röster,
»	<i>Davidson, D.</i> , juris doktor, professor, Uppsala, ...	»	39	»
»	<i>Berglund, G.</i> , godsägare, Stora Bärby, ...	»	39	»
»	<i>Höök, C.</i> , f. d. riksddsman, Edeby, Rasbokil, ...	»	39	» ;

vid kontoret i **Visby**

herr	<i>Björlin, J. G.</i> , generalmajor, Visby, ...	med	39	röster,
»	<i>Warfvinge, C. O.</i> , förste landtmätare, Visby, ...	»	39	»
»	<i>Larsson, K. L. J.</i> , riksdagsman, Bondarfve, ...	»	39	»
»	<i>Sundblad, A.</i> , prost, Barlingbo, Visby, ...	»	39	» ;

vid kontoret i **Vänersborg**

herr	<i>Björklund, E.</i> , jägmästare, Vänersborg, ...	med	39	röster,
»	<i>Carlberg, And.</i> , rådman, Vänersborg, ...	»	39	»
»	<i>Larsson, N. P.</i> , landstingsman, Byen, Åmål, ...	»	39	»
»	<i>Thorson, C.</i> , landtbrukare, Magnusberg, Salstad, ...	»	39	» ;

vid kontoret i **Västerås**

herr	<i>af Billbergh, Th.</i> , lektor, Västerås, ...	med	39	röster,
»	<i>Kempe, A.</i> , lektor, Västerås, ...	»	39	»
»	<i>Pers, Anders</i> , boktryckare, Västerås, ...	»	39	»
»	<i>Uggla, Claes</i> , häradshöfding, Västerås, ...	»	39	» ;

vid kontoret i **Växjö**

herr	<i>Cervin, G.</i> , kapten, Växjö, ...	med	39	röster,
»	<i>Johansson, O. A.</i> , hospitalssyssloman, Växjö, ...	»	39	»
»	<i>Carlsson, B. G.</i> , landstingsman, Bäck, ...	»	39	»
»	<i>Johansson, S.</i> , landstingsman, Grennaforsa, ...	»	39	» ;

vid kontoret i Örebro

herr <i>von Hofsten, H. R.</i> , major, Örebro, ...	med 39 röster,
» <i>Montgomery-Cederhjelm, R.</i> , kammarherre, Seger-sjö, Lännäs, ...	» 39 »
» <i>Andersson, A. G.</i> , bergsman, Östanor, Rällså,...	» 39 »
» <i>Persson, O.</i> , nämndeman, Asker, ...	» 39 »

vid kontoret i Östersund

herr <i>Kjelsson, A.</i> , länsman,.....	med 39 röster,
friherre <i>Fleetwood, G. M. C.</i> , öfverstelöjtnant,.....	» 39 »
herr <i>Engström, E. O.</i> , landstingsman, Bispgården,...	» 39 »
» <i>Olsson, O.</i> , nämndeman, Bränna, Hackås, ...	» 39 » ;

Suppleanter:

vid kontoret i Göteborg

herr <i>Nordenfelt, E.</i> , f. d. kamrerare, Göteborg, ...	med 40 röster,
» <i>Larsson, L.</i> , f. d. landstingsman, Hufveröd, ...	» 40 »
» <i>Hedström, S.</i> , landstingsman, Varekil, ...	» 40 »
» <i>Ågren, Axel H.</i> , grosshandlare, Göteborg, ...	» 40 » ;

vid kontoret i Malmö

herr <i>Berg v. Linde, Sigge</i> , godsägare, Axelvold,.....	med 40 röster,
» <i>Antonsson, A.</i> , f. d. riksdagsman, Malmö, ...	» 40 »
» <i>Härje, K. A.</i> , vice konsul, Malmö, ...	» 40 »
» <i>Nilsson, A. J.</i> , landtbrukare, Lilla Isie, Södra Åby, ...	» 40 » ;

vid kontoret i Falun

herr <i>Wahlqvist, J. A.</i> , kamrerare, Falun,.....	med 40 röster,
» <i>Holst, P.</i> , handlande, Malung, ...	» 40 »
» <i>Nordin, G.</i> , kapten, Falun, ...	» 40 »
» <i>Nilsson, A.</i> , förvaltare, Furudal, ...	» 40 » ;

vid kontoret i Gäfle

herr <i>Brodin, Carl</i> , grosshandlare, Gäfle, ...	» 40 »
» <i>Ericson, J. G.</i> , telegrafkommissarie, Gäfle, ...	» 40 »
» <i>Brodin, O. A.</i> , f. d. riksdagsman, Gäfle, ...	» 40 »
» <i>Wettergren, G.</i> , disponent, Norrsundet, ...	» 40 »

vid kontoret i **Halmstad**

herr <i>Thorbjörnsson, J.</i> , landstingsman, Nydala, Halm-	stad, ...	med 40 röster,
» <i>Jönsson, S.</i> , landstingsman, Päarp, Västra Karup, ...	» 40 »	
» <i>Hofflander, C. O. P.</i> , kapten, Halmstad, ...	» 40 »	
» <i>Frisell, G.</i> , fil. doktor, Kullagården, Varberg, ...	» 40 » ;	

vid kontoret i **Härnösand**

herr <i>Engströmer, Th.</i> , kamrer, Sollefteå, ...	med 40 röster,	
» <i>Carlson, V.</i> , häradsskrifvare, Härnösand, ...	» 40 »	
» <i>Högberg, J. O.</i> , landstingsman, Näs, Härnösand, ...	» 40 »	
» <i>Sjödin, P.</i> , skogsförvaltare, Sollefteå, ...	» 40 » ;	

vid kontoret i **Jönköping**

herr <i>Rydell, A. P.</i> , löjtnant, Bredaryd, ...	med 40 röster,	
» <i>Bolander, M. A.</i> , landstingsman, Hålkaryd, Vrig-		
stad, ...	» 40 »	
» <i>Johanson, J. E.</i> , länsnotarie, Jönköping, ...	» 40 »	
friherre <i>Leuhusen, G. D.</i> , major, Eksjö, ...	» 40 » ;	

vid kontoret i **Kalmar**

herr <i>Holm, A. T. O.</i> , lektor, Kalmar, ...	med 40 röster,	
» <i>Olsson, Knut</i> , landtbrukare, Torngård, Gräsgård, ...	» 40 »	
» <i>Molin, V.</i> , landtbrukare, Hossmo, ...	» 40 »	
» <i>Reuterswärd, K.</i> , f. d. öfverstelöjtnant, Kalmar, ...	» 40 » ;	

vid kontoret i **Karlskrona**

herr <i>Karlsson, K. P.</i> , fortifikationskassör, Karlskrona,	med 40 röster,	
<i>Oscarsvärn</i> , ...		
» <i>Beyer, E.</i> , godsägare, Karlshamn, ...	» 40 »	
» <i>Jönsson, John</i> , landstingsman, Boa, Grännum, ...	» 40 »	
» <i>Håkansson, Henning</i> , kontorschef, Karlskrona, ...	» 40 » ;	

vid kontoret i **Karlstad**

herr <i>Huss, R.</i> , kapten, Karlstad, ...	med 40 röster,	
» <i>Ydén, G. M.</i> , f. d. läroverksadjunkt, Karlstad, ...	» 40 »	
» <i>Mattsson, Oscar</i> , kontrollör, Arvika, ...	» 40 »	
» <i>Lundberg, A.</i> , handlande, Skrufstad, Grums, ...	» 40 » ;	

vid kontoret i **Kristianstad**

herr *Håkansson, O.*, landstingsman, Karlaby, Östra
 Tomarp, ... med 40 röster,
 » *Jönsson, A.*, f. d. riksdagsman, Yngsjö, ... » 40 »
 friherre *Barnekow, Kjell*, Sinclairsholm, Vinslöf, ... » 40 »
 herr *Pehrsson, I.*, landstingsman, Korsaröd, Tjörnarp, » 40 » ;

vid kontoret i **Linköping**

herr *Ekenstam, F. W.*, öfverstelöjtnant, Linköping, med 40 röster,
 » *Ekström, Hj.*, major, Linköping, ... » 40 »
 » *Danielsson, O.*, godsägare, Åkerby, Skärkind, ... » 40 »
 » *Larsson, G.*, landtbrukare, Bonnorp, Stjernorp, » 40 » ;

vid kontoret i **Luleå**

herr *Eckhell, Gustaf Arvid*, landsfiskal, Gammelstad, med 40 röster,
 » *Bergström, R.*, fabrikör, Öjebyn, ... » 40 »
 » *Nordström, P. O.*, häradsskrifvare, Luleå, ... » 40 »
 » *Hellgren, U.*, länsbokhållare, Luleå, ... » 40 » ;

vid kontoret i **Mariestad**

herr *Lilliesterna, H.*, kapten, Sköfde, ... med 40 röster,
 » *Forsman, Olaus*, adjunkt, Mariestad, ... » 40 »
 » *Andersson, A.*, landstingsman, Vång, Karlslund, » 40 »
 » *Lundblad, A.*, landstingsman, Nyskogen, Tidaholm, ... » 40 » ;

vid kontoret i **Nyköping**

herr *von Sydow, C. O.*, kapten, ... med 40 röster,
 » *Tottie, K. F.*, landtbrukare, Lilla Kungsladugården, Nyköping, ... » 40 »
 » *Sjöström, G.*, kyrkoherde, Tuna, Larslund, ... » 40 »
 » *Skjöldebrand, Erik*, arrendator, Rockelsta, Sparreholm, ... » 40 » ;

vid kontoret i **Sundsvall**

herr *Thor, C. G.*, f. d. riksdagsman, Nedansjö, ... med 40 röster,
 » *Horneij, Arvid*, tandläkare, Sundsvall, ... » 40 »
 » *Andersson, Petrus*, prokurist, Sundsvall, ... » 40 »
 » *Ahlgren, E.*, f. d. riksdagsman, Ala, Fjäl, ... » 40 » ;

Tisdagen den 18 Februari.

vid kontoret i Umeå

herr <i>Collin, K. R.</i> , lektor, Umeå, ...	med 40 röster,
» <i>Dahlén, A.</i> , postmästare, Nordmaling, ...	» 40 »
» <i>Öhman, M.</i> , major, Umeå, ...	» 40 »
» <i>Öhlén, John</i> , förvaltare, Umeå, ...	» 40 » ;

vid kontoret i Uppsala

grefve <i>von Rosen, E.</i> , Örbyhus, ...	med 40 röster,
herr <i>Modén, K. H.</i> , landtbrukare, Hammarby, ...	» 40 »
» <i>Wallén, A.</i> , landstingsman, Ahlsta, Örsundsbro, ...	» 40 »
» <i>Sjöberg, H.</i> , akademienotarie, Uppsala, ...	» 40 » ;

vid kontoret i Visby

herr <i>Söderström, I.</i> , Norrby-, konsistorienotarie, Visby, med 40 röster,	
» <i>Broander, N. J.</i> , f. d. riksdagsman, Visby, ...	» 40 »
» <i>Söderberg, J. N.</i> , stabsintendent, Visby, ...	» 40 »
» <i>Forssman, P. A.</i> , disponent, Roma kloster, ...	» 40 » ;

vid kontoret i Vänersborg

herr <i>Andersson, C. F.</i> , landtbrukare, Lunden, Skrehall, med 40 röster,	
» <i>Hildebrand, B. E.</i> , landtbruksingenjör, Väners-	
borg, ...	» 40 »
» <i>Larsson, A.</i> , f. d. riksdagsman, Flicksäter, Vä-	
nersborg, ...	» 40 »
» <i>Nordin, Fred.</i> , rektor, Vänersborg, ...	» 40 » ;

vid kontoret i Västerås

herr <i>Lindqvist, L.</i> , f. d. riksdagsman, Säva, Altuna, med 40 röster,	
» <i>Molin, L. G.</i> , ombudsman, Kolbäck, ...	» 40 »
» <i>Rudberg, Hj.</i> , f. d. räntmästare, Västerås, ...	» 40 »
» <i>Holmin, Elis</i> , major, Gräflinge, ...	» 40 » ;

vid kontoret i Växjö

herr <i>Lundqvist, J. G.</i> , godsägare, Hof, Växjö, ...	med 40 röster,
» <i>Cavalli, L. G.</i> , major, Växjö, ...	» 40 »
» <i>Bergenstråhle, A. E. G.</i> , kapten, Växjö, ...	» 40 »
» <i>Johansson, Gustaf</i> , landstingsman, Ingelstad, ...	» 40 » ;

vid kontoret i Örebro

herr <i>Söderström, P.</i> , disponent, Ställdahlen, ...	med 40 röster,
» <i>Pehrson, P. V.</i> , bruksägare, Gelleråsen, Bofors, ...	» 40 »
» <i>Windahl, Axel</i> , grosshandlare, Örebro, ...	» 40 »
» <i>Forssbeck, Hj.</i> , öfverste, Örebro, ...	» 40 » ;

vid kontoret i Östersund

herr <i>Bergvall, E.</i> , landtbrukare, Gisselgård, Ragunda, med 40 röster,						
» <i>Kihlbaum, Axel Teodor</i> , distriktskassör, ...	»	40	»			
» <i>Nordén, N. M.</i> , nämndeman, Bledäng, Ålsta,...	»	40	»			
friherre <i>Lejonhusvud, E. O. K:son</i> , häradshöfding, Östersund, ...	»	40	»	,		

sedan ordningen mellan suppleanterna blifvit genom särskilda lottningar bestämd.

Hans Andersson.
Gustaf Berg.

Philip Klingspor.
Olof Persson.

Protokollet lades till handlingarna, och beslöt kammaren, att underrättelse om de försiggångna valen skulle genom utdrag af protokollet meddelas bankoutskottet med anmodan till utskottet att lämna såväl fullmäktige i riksbanken som vederbörande afdelningskontor i landsorten och de valde meddelande om valens utgång.

§ 3.

Föredrogos hvor för sig Kungl. Maj:ts å kammarens bord hvilande propositioner; och hänvisades därvid till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

angående anslag för deltagande i de olympiska spelen i London år 1908,

angående anordnande af en särskild för fiskare afsedd försäkring mot skada till följd af olycksfall, och

angående statsanslag till nationalföreningen mot emigrationen.

Till bevillningsutskottet öfverlämnades härefter Kungl. Maj:ts proposition i anledning af tillägg till den å internationell konferens i Bryssel den 5 mars 1902 antagna konventionen angående bevattning af socker m. m.

Vidare hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition angående täckande af brist i extra ordinarie anslag till uppförande af nya byggnader för armén.

§ 4.

Härefter föredrogos hvor för sig de å kammarens bord hvilande motionerna; och hänvisades därvid:

herr *A. J. Christiernsons* motion, n:o 232, till konstitutionsutskottet;

herr *E. A. Lindblads* i Närlunda motion, n:o 233, till statsutskottet; och

herr *L. J. Carlssons* i Malmberget motion, n:o 234, till lagutskottet.

§ 5.

Föredrogos, men blefvo ånyo bordlagda konstitutionsutskottets utlåtande n:o 1, bevillningsutskottets betänkande n:o 10 och lagutskottets utlåtande n:o 6.

§ 6.

Justerades protokollsutdrag.

§ 7.

Afgåfvos följande nya motioner, nämligen af:

herr *F. Söderbergh* i Karlshamn, n:o 235, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse af 1 § i förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning af socker, och

herr *J Widén*, n:o 236, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse af §§ 17, 18, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 34, 87, 99, 101, 102, 103, 104 och 106 regeringsformen m. m.

De afgifna motionerna bordlades på begäran.

§ 8.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *P. Pehrsson* i Akarp under 10 dagar f. o. m. den 19 februari.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 2,47 e. m.

In fidem

Herman Palmgren.